

Redaktørundersøkelsen 2022

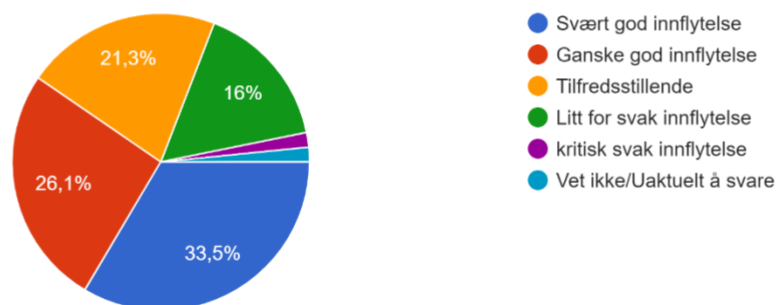
Del 1 – ansvarlige redaktører

Oppsummering ansvarlige redaktører (188 respondenter):

- 17,6 prosent mener de har litt for svak eller kritisk svak innflytelse på rammevilkår.
- Det store flertallet opplever at ledere høyere opp i systemet er lydhøre for deres synspunkter – 93 prosent.
- Et stort flertall er fornøyd, men 1 av 10 mener eierne har for lite kunnskap om Redaktørplakaten og Medieansvarsloven.
- 15 prosent har opplevd problematisk innblanding fra eierne. Av disse har 15 prosent opplevelser fra siste år.
- 4 av 10 ansvarlige redaktører har opplevd forsøk på redaksjonell påvirkning fra annonsører.
- Bare 8 prosent opplever at Redaktørplakat og Medieansvarsloven er under press i eget mediehus.
- Svært få ansvarlige redaktører opplever kontinuerlige utfordringer rundt dobbeltroller og bindinger.
- 35 prosent av ansvarlige redaktører vurderer at egne medarbeidere har varierende, liten eller fraværende bevissthet rundt dobbeltroller og bindinger.
- Mer enn 4 av 10 oppgir at man sjelden eller aldri diskuterer mulige dobbeltroller og bindinger i redaksjonen.
- 16 prosent oppgir at deres redaksjon har for liten bevissthet rundt åpenhet om bakenforliggende forhold.
- 62 prosent har store eller svært store utfordringer med rekruttering.
- 18 prosent av ansvarlige redaktører mener uenighet og kritikk bør holdes internt og bare i svært sjeldne tilfeller offentlig.
- 14 prosent mener journalister og andre ansatte i norske mediehus har liten ytringsfrihet i saker som angår deres egen arbeidsplass.

1: Hvilken grad av innflytelse har du som ansvarlig redaktør på de rammevilkårene som eierne legger for din redaksjonelle virksomhet?

188 svar

17,6 prosent mener de har litt for svak eller kritisk svak innflytelse på rammevilkår.

Utdrag fra kommentarene:

Det er noen beslutninger som tas på konsernnivå hvor jeg synes det er vanskelig å påvirke.

Når økonomiske mål er bestemt blir det kosmetisk en kan flytte på, omprioritere. Alt for mye er låst.

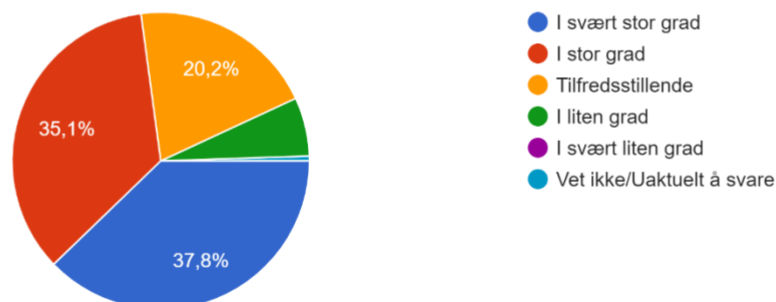
Svært stor andel av konsernkostnadene (IT, forbrukermarked, kundesenter, tjenester) er definert av andre. Liten mulighet for å påvirke.

Økonomiske rammer legges av eier, men opplever i praksis stor redaksjonell frihet og velvilje

Svak innflytelse i valg av kostnader/tjenester

2. I hvor stor grad opplever du at eiere eller ledere høyere i systemet er lydhøre for synspunkter fra deg som ansvarlig redaktør?

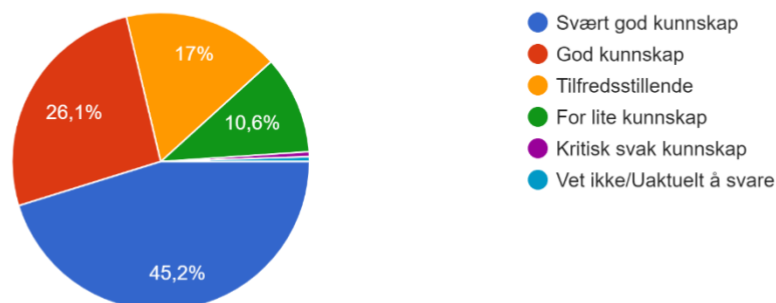
188 svar

Det store flertallet opplever at ledere høyere opp i systemet er lydhøre for deres synspunkter – 93 prosent.

3. Hvor god kunnskap mener du at dine eiere har om Redaktørplakaten og Medieansvarslovens prinsipper om redaktørens uavhengighet?

188 svar

Et stort flertall er fornøyd, men 1 av 10 mener eierne har for lite kunnskap om Redaktørplakaten og Medieansvarsloven.

Utdrag av kommentarene:

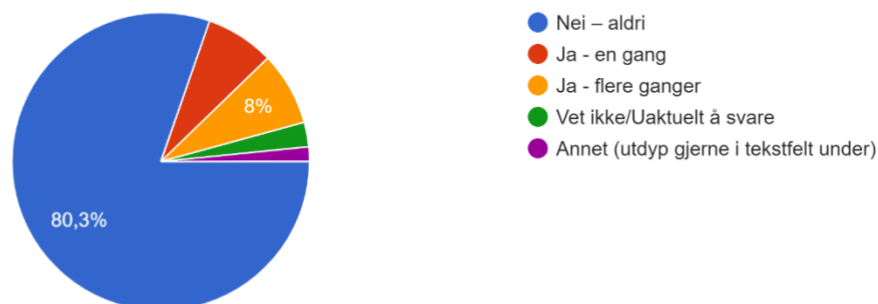
Øverste politiske ledelse og generalsekretær har svært god kunnskap, men det er nok enkelte i Forbundsstyret som ikke har helt den samme forståelsen

Svært varierende. Stort sett god kunnskap i den daglige organisasjonen. Men vi er et fagpresseorgan. Vår eier har dermed et styre som ikke er profesjonelt, og som skiftes ut hvert annet år. Der er kunnskapen naturlig nok varierende, men litt voksenopplæring hjelper!

Kunnskapen varierer hos de ulike eierne. Noen er sterke (og tydelige) på grenser, andre har gått utover grensene og vet det ikke.

4. Har du opplevd at eierne har grepet inn i redaksjonelle prosesser/prioriteringer på en måte som har vært problematisk?

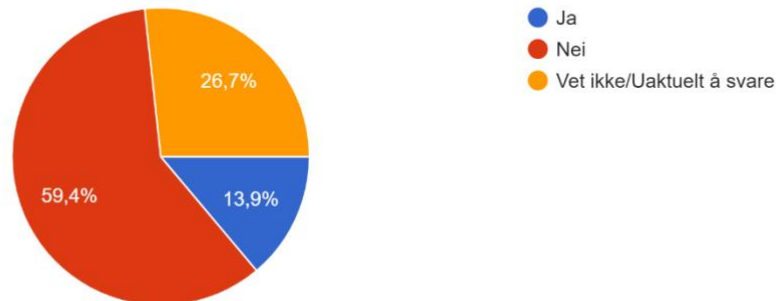
188 svar

15 prosent har opplevd problematisk innblanding fra eierne. Av disse har 15 prosent opplevelser fra siste år (se 4B)

4B Hvis ja - har det skjedd det siste året?

101 svar

Utdrag fra kommentarene:

Ansvarlig redaktør ble kalt inn på styre- og forbundsleders kontor ved flere anledninger med den hensikt og måtte forklare hvorfor en enkelt sak ble belyst og vinklet som den ble. Saken handlet om noe som satte utgiver i et lys de opplevde som negativt - og mente at dette ikke er oppdraget til det mediet de utgir.

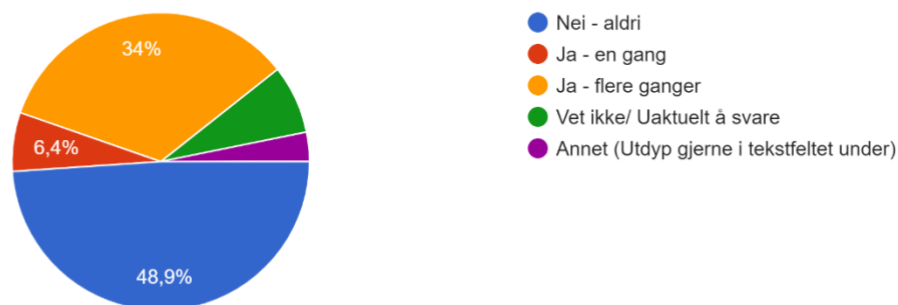
1) Uttrykker hva de mener publikasjonen bør skrive om, deres spesifikke fagområder i særdeleshet. 2) Når de har vært kilde i sak(er) ønsker de å styre vinkling, bearbeide egne sitater i altfor stor grad (opplever seg misforstått eller hevder at journalist feilsiterer når det beviselig ikke er slik).

Det har vært nære på ved et par anledninger!

Det er reist spørsmål om fagbladet fortsatt skal redigeres etter Redaktørplakaten.

5. Har du opplevd at annonsører har forsøkt å påvirke redaksjonelle prosesser/prioriteringer på en måte som har vært problematisk?

188 svar

4 av 10 ansvarlige redaktører har opplevd forsøk på redaksjonell påvirkning fra annonsører.

Utdrag fra kommentarene:

Spesielt kommunen er utfordrende, lokal ledelse på kjøpesenteret også. Aldri latt oss påvirke.

Forventninger om redaksjonell omtale og «trusler» om å trekke annonser.

I et lokalsamfunn får vi ofte høre "vi vil ha en forhåndssak - vi har annonsert"

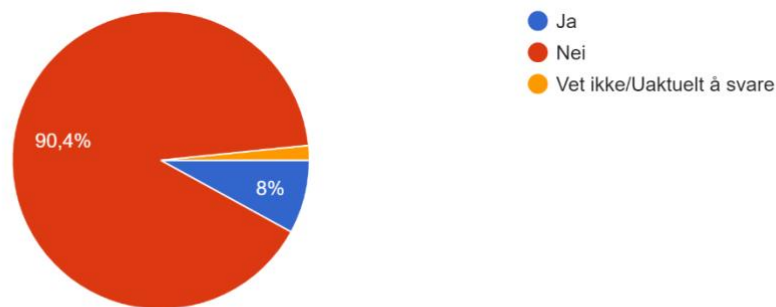
Klassiske tilfeller, der aktører/virksomheter truer med å kutte annonsering dersom man ikke dropper en (kritisk) sak.

Det opplever jeg flere ganger. Annonsører kjenner ikke nødvendigvis til hvordan journalistikk lages, så jeg vil ikke si at det er problematisk. Mer en del av hverdagen.

Misnøye med redaksjonelle saker osv. stopp i annonsering i perioder.

6. Mener du prinsippene i Redaktørplakaten og Medieansvarsloven er under press i ditt mediehus?

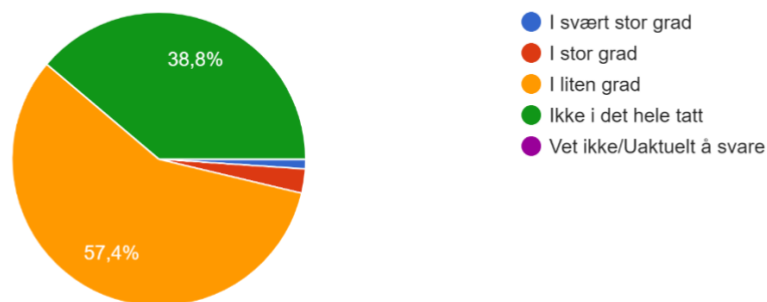
188 svar

Bare 8 prosent opplever at Redaktørplakat og Medieansvarsloven er under press i eget mediehus.

7. Ifølge Vær Varsom-plakaten skal redaktøren unngå dobbeltroller, verv, oppdrag og bindinger som kan skape interessekonflikter eller føre til spekulasjoner for deg i din daglige utøvelse av redaktørjobben?

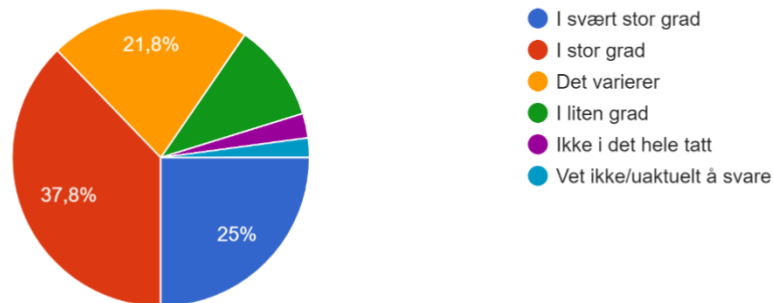
188 svar

(Hele spørsmålet: Ifølge Vær Varsom-plakaten skal redaktøren unngå dobbeltroller, verv, oppdrag og bindinger som kan skape interessekonflikter eller føre til spekulasjoner om inhabilitet. I hvor stor grad er dette en utfordring for deg i din daglige utøvelse av redaktørjobben?)

Svært få ansvarlige redaktører opplever kontinuerlige utfordringer rundt dobbeltroller og bindinger.

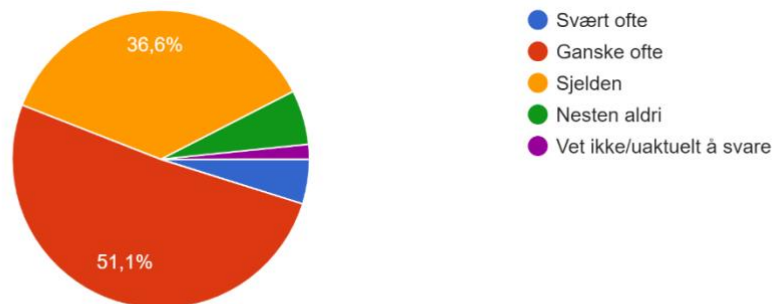
8. Også den enkelte redaksjonelle medarbeider har et ansvar for å unngå dobbeltroller, verv, oppdrag eller bindinger. I hvilken grad opplever du...vekket troverdighet ved dobbeltroller og bindinger?
188 svar

Hele spørsmålet: Også den enkelte redaksjonelle medarbeider har et ansvar for å unngå dobbeltroller, verv, oppdrag eller bindinger. I hvilken grad opplever du at de redaksjonelle medarbeiderne i din redaksjon er åpne om mulige bindinger og bevisst på risikoen for svekket troverdighet ved dobbeltroller og bindinger?

35 prosent av ansvarlige redaktører vurderer at egne medarbeidere har varierende, liten eller fraværende bevissthet rundt dobbeltroller og bindinger.

9. Hvor ofte diskuteres mulige bindinger og dobbeltroller i din redaksjon?
186 svar

Nærmere 3 av 10 oppgir at man sjelden eller aldri diskuterer mulige dobbeltroller og bindinger i redaksjonen.

10. Ifølge Vær Varsom-plakatens punkt 2.3 oppfordres vi til å vise åpenhet om bakenforliggende forhold som kan være relevante for publikums oppfa... din redaksjon tilstrekkelig bevissthet om dette?

186 svar

(Hele spørsmålet: Ifølge Vær Varsom-plakatens punkt 2.3 oppfordres vi til å vise åpenhet om bakenforliggende forhold som kan være relevante for publikums oppfatning av det journalistiske innholdet. Har din redaksjon tilstrekkelig bevissthet om dette?)

16 prosent oppgir at deres redaksjon har for liten bevissthet rundt åpenhet om bakenforliggende forhold.

Utdrag fra kommentarene:

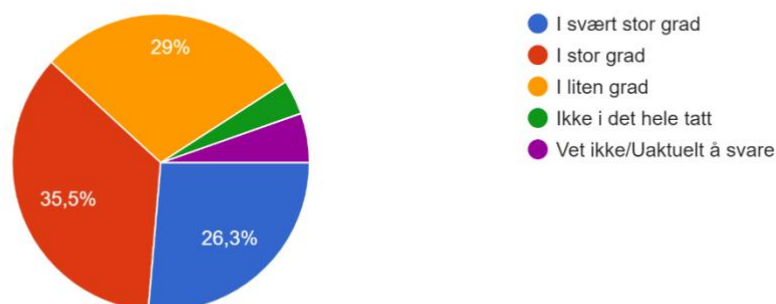
Vi gjør leserne oppmerksomme på bindinger i teksten.

Dette diskuteres jevnlig på redaksjonsmøter.

Vi kan bli enda mer bevisste.

11. I hvor stor grad er rekruttering av nye medarbeidere en utfordring i ditt mediehus?

186 svar

62 prosent har store eller svært store utfordringer med rekruttering.

Utdrag fra kommentarene:

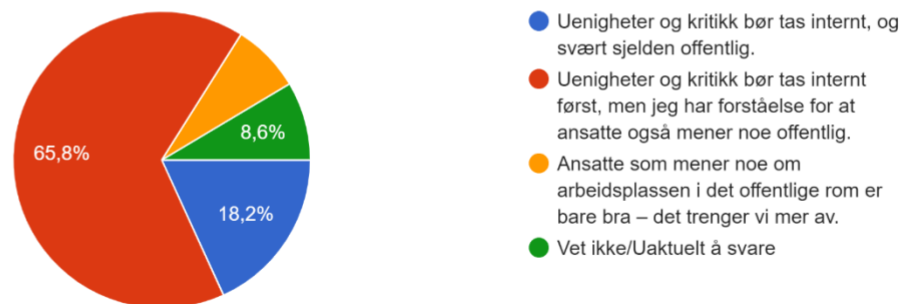
Spesielt frilansere er det vanskelig å få tak i, men også gode kandidater til faste stillinger er vanskelig.

Det er krevjande for ei lita lokalavis å rekruttera kompetente medarbeidarar. Få å ta av, vanskeleg å tilby gode nok vilkår.

Gjennom flere rekrutteringsprosesser er opplevelsen at det er svært få søkere totalt sett, og at det i søkermassen er en overvekt av mindre kvalifiserte/ukvalifiserte søkere.

12. I saker som angår bedriften og arbeidsplassen (som økonomiske prioriteringer, retningsvalg og ansettelses), hvordan forventer du at de ansatte forholder seg utad?

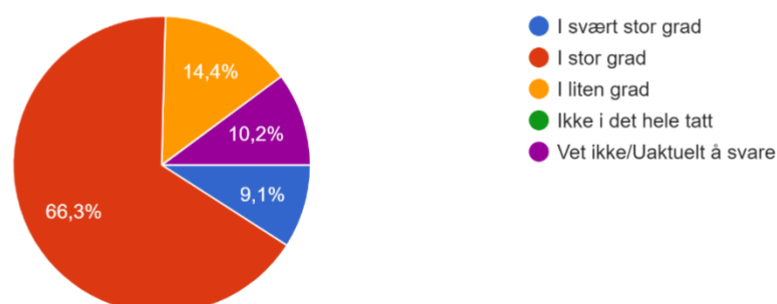
187 svar

18 prosent av ansvarlige redaktører mener uenighet og kritikk bør holdes internt.

13. I hvilken grad mener du journalister og andre ansatte i norske medier har reell ytringsfrihet i saker som angår deres egen arbeidsplass?

187 svar

14 prosent mener journalister og andre ansatte i norske mediehus har liten ytringsfrihet i saker som angår deres egen arbeidsplass. (NB! Svaralternativet «i varierende grad» ble gitt til underordnede redaktører, men falt ut i undersøkelsen til de ansvarlige redaktørene. Dette har trolig påvirket den tilsynelatende forskjellen på oppfatningen til de to gruppene.)

Utdrag fra kommentarene:

De har i utgangspunktet reell ytringsfrihet, men medieledere er ikke noe bedre enn andre ledere. De ønsker at kritikk skal tas internt. Det påvirker hva medarbeiderne vil si offentlig. Føler at svaret ligger mellom "stor grad" og "liten grad".

Min personlige preferanse er at folk tar interne forhold internt, men ytringsfriheten er stor og jeg har aksept for at ansatte tar interne saker åpent. Men jeg opplever ikke nødvendigvis at norske journalister generelt opplever at de alltid har frihet til dette, eller kanskje interesse av dette. Det er vanskelig å vite om det kan skyldes deres frihet eller om de ønsker å beskytte egen arbeidsplass utad.

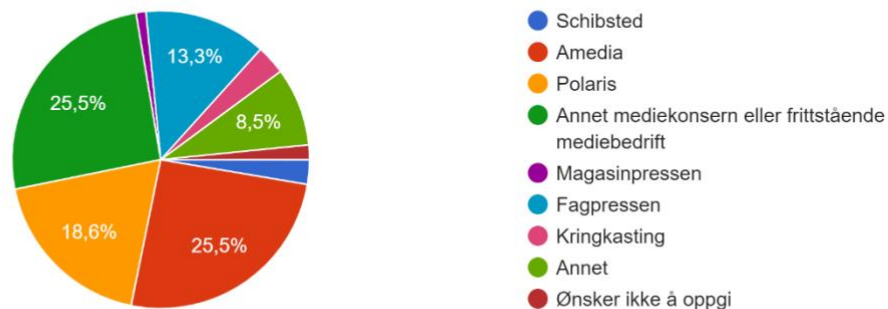
Dette er vel høyst varierende fra arbeidsplass til arbeidsplass, og fra situasjon til situasjon.

Enkelte ytringer vil være direkte skadelig for kolleger på en arbeidsplass.

Det burde ikke være slik, men problemstillingen er ny.

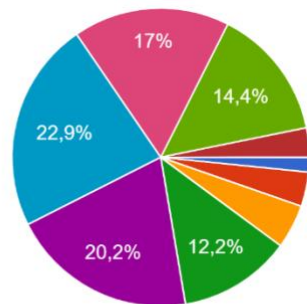
Din publikasjon hører til:

188 svar

Din alder:

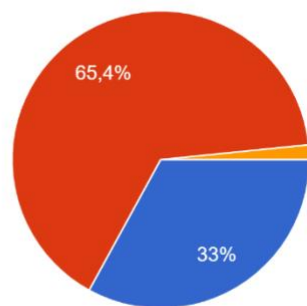
188 svar

- Under 30 år
- 30-34 år
- 35-39 år
- 40-44 år
- 45-49 år
- 50-54 år
- 55-59 år
- 60 år eller mer
- Ønsker ikke å oppgi

Kjønn:

188 svar

- Kvinne
- Mann
- Annet

Redaktørundersøkelsen 2022

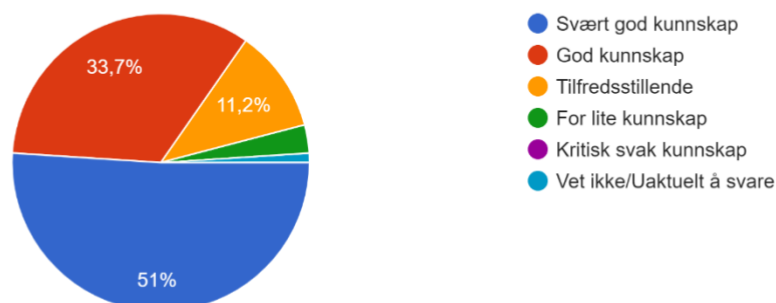
Del 2 – underordnede redaktører

Oppsummering underordnede redaktører (98 respondenter):

- *Underordnede redaktører er fornøyd med eiers kunnskap om Redaktørplakaten og Medieansvarsloven.*
- *Færre underordnede redaktører har opplevd forsøk på innblanding fra eierne – 7 prosent. 1/10 av disse igjen har opplevelser fra siste året.*
- *41 prosent har opplevd forsøk på redaksjonell påvirkning fra annonsører. Nesten alle flere ganger.*
- *2 av 10 opplever ikke alltid at ansvarlig redaktør opptrer uavhengig i redaksjonelle beslutninger.*
- *Svært få oppgir at dobbeltroller og bindinger er en jevnlig utfordring i redaktørjobben*
- *30 prosent oppgir at egen redaksjon har varierende eller liten åpenhet og bevissthet rundt dobbeltroller og bindinger.*
- *45 prosent diskuterer sjelden eller nesten aldri bindinger og dobbeltroller i egen redaksjon.*
- *14 prosent mener egen redaksjon kunne vært langt mer bevisst på å vise åpenhet om bakenforliggende forhold som kan være relevant for publikums oppfatning av det journalistiske innholdet.*
- *64 prosent opplever store eller svært store utfordringer med rekruttering.*
- *23,5 prosent mener uenigheter og kritikk bør holdes internt, og bare i svært sjeldne tilfeller offentlig.*
- *43 prosent mener journalister og andre ansatte på deres arbeidsplass har varierende eller liten grad av reell ytringsfrihet i saker som angår egen arbeidsplass.*

1. Hvor god kunnskap mener du at mediehusets eiere har om Redaktørplakaten og Medieansvarslovens prinsipper om redaktørens uavhengighet?

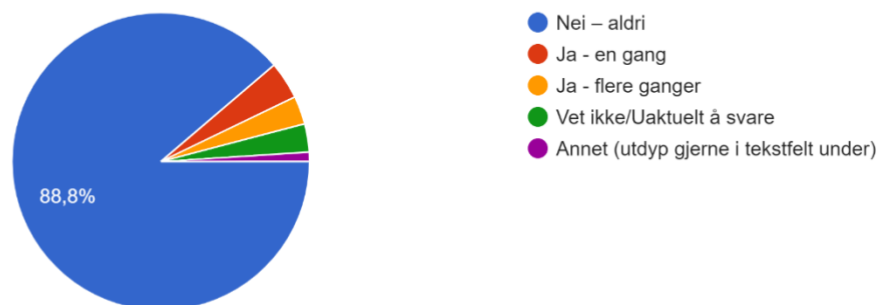
98 svar

Underordnede redaktører er fornøyd med eiers kunnskap om Redaktørplakaten og Medieansvarsloven.

2. Har du opplevd at eierne har grepet inn i redaksjonelle prosesser/prioriteringer på en måte som har vært problematisk?

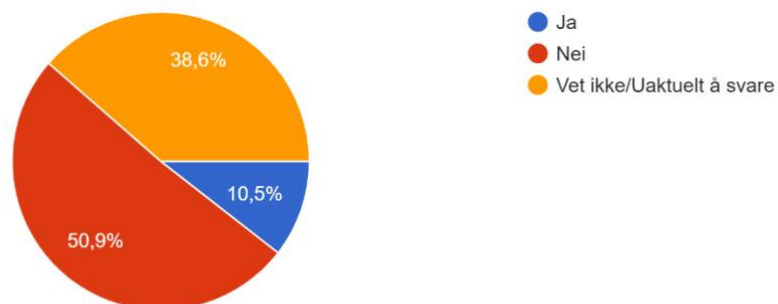
98 svar

Færre underordnede redaktører har opplevd forsøk på innblanding fra eierne – 7 prosent.

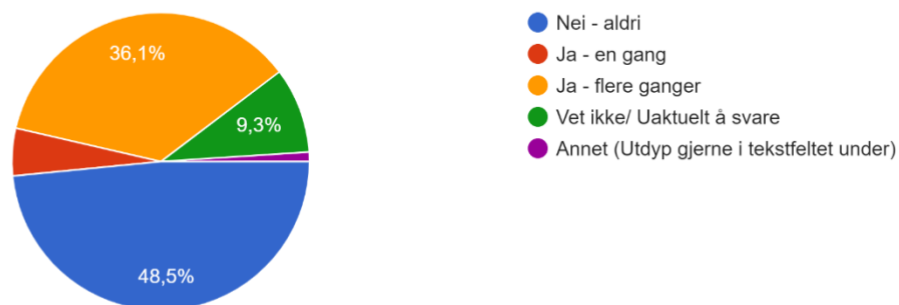
2B Hvis ja - har det skjedd det siste året?

57 svar

3. Har du opplevd at annonsører har forsøkt å påvirke redaksjonelle prosesser/prioriteringer på en måte som har vært problematisk?

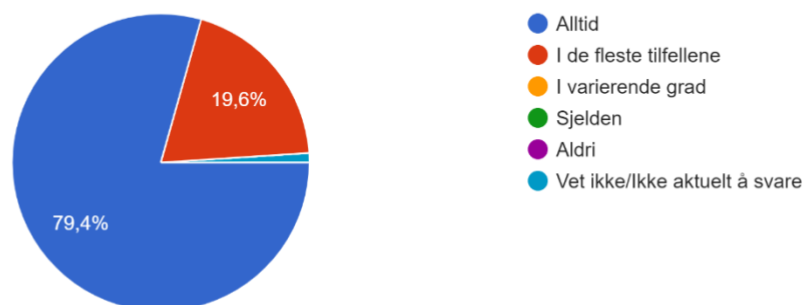
97 svar

41 prosent har opplevd forsøk på redaksjonell påvirkning fra annonsører. Nesten alle flere ganger.

4 I hvilken grad opplever du at din ansvarlige redaktør opptrer uavhengig i redaksjonelle beslutninger?

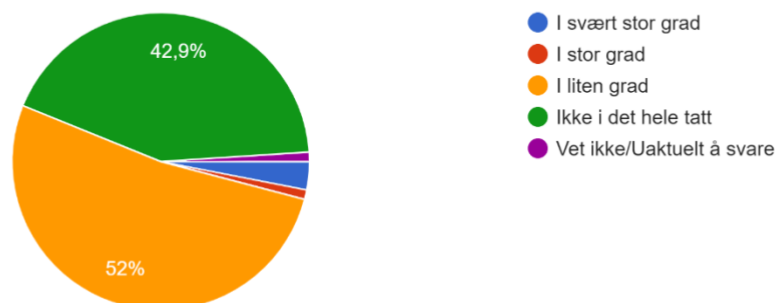
97 svar

2 av 10 opplever ikke alltid at ansvarlig redaktør opptrer uavhengig i redaksjonelle beslutninger.

5. Ifølge Vær Varsom-plakaten skal redaktøren unngå dobbeltroller, verv, oppdrag og bindinger som kan skape interessekonflikter eller føre til spekula...g for deg i din daglige utøvelse av redaktørjobben?

98 svar

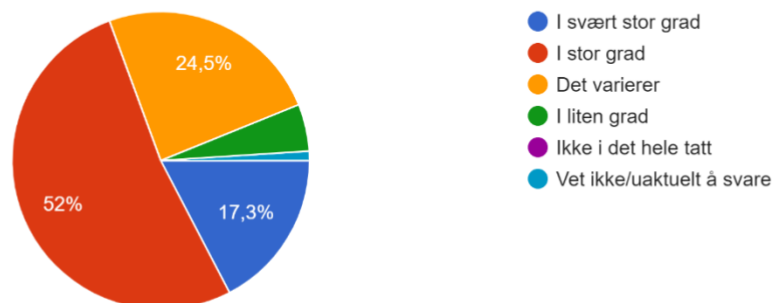

(Hele spørsmålet: Ifølge Vær Varsom-plakaten skal redaktøren unngå dobbeltroller, verv, oppdrag og bindinger som kan skape interessekonflikter eller føre til spekulasjoner om inhabilitet. I hvor stor grad er dette en utfordring for deg i din daglige utøvelse av redaktørjobben?)

Svært få oppgir at dobbeltroller og bindinger er en jevnlig utfordring i redaktørjobben

6. Også den enkelte redaksjonelle medarbeider har et ansvar for å unngå dobbeltroller, verv, oppdrag eller bindinger. I hvilken grad opplever du...vekket troverdighet ved dobbeltroller og bindinger?

98 svar

(Hele spørsmålet: Også den enkelte redaksjonelle medarbeider har et ansvar for å unngå dobbeltroller, verv, oppdrag eller bindinger. I hvilken grad opplever du at de redaksjonelle medarbeiderne i din redaksjon er åpne om mulige bindinger og bevisst på risikoen for svekket troverdighet ved dobbeltroller og bindinger?)

30 prosent oppgir at egen redaksjon har varierende eller liten åpenhet og bevissthet rundt dobbeltroller og bindinger.

Utdrag fra kommentarene:

Jobber i et stort mediehus, og bevisstheten rundt disse problemstillingene varierer noe mellom redaksjonelle medarbeidere innenfor ulike innholdssjangre. Vi jobber aktivt med

bevisstgjøring om hvorfor dette er viktig, og opplever ikke problemer med åpenhet når medarbeiderne har fått forståelse av hvorfor dette er så viktig.

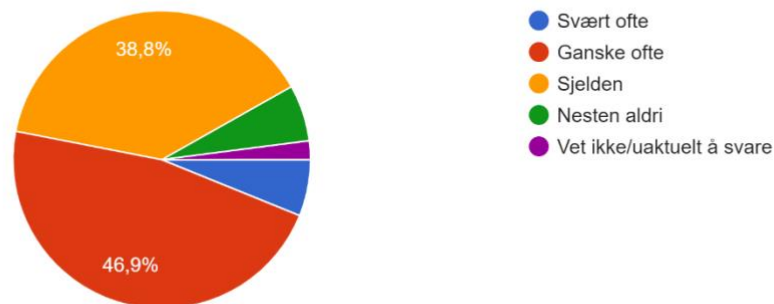
Synes det er mange som opptrer i gråsoner på sosialmedier via sine private kontoer

Vi har jobbet mye med disse spørsmålene etter diskusjoner om journalister for eksempel kan delta i Pride, 8. mars-tog, 1. mai, tog, kan bruke profilrammer på Facebook etc. Bevisstheten er økende.

I en lokalredaksjon vil det alltid være slik at medarbeidere kan være engasjert i sitt lokale idrettslag osv,. Dette er det i svært stor grad åpenhet om. Når det kommer til personlige "bekjenskaper" kan det være på en glidende skala som av og til kan diskuteres. Men en sjelden problemstilling.

7. Hvor ofte diskuteres mulige bindinger og dobbeltroller i din redaksjon?

98 svar

45 prosent diskuterer sjelden eller nesten aldri bindinger og dobbeltroller i egen redaksjon.

8. Ifølge Vær Varsom-plakatens punkt 2.3 oppfordres vi til å vise åpenhet om bakenforliggende forhold som kan være relevante for publikums oppfa... din redaksjon tilstrekkelig bevissthet om dette?

98 svar

(Hele spørsmålet: Ifølge Vær Varsom-plakatens punkt 2.3 oppfordres vi til å vise åpenhet om bakenforliggende forhold som kan være relevante for publikums oppfatning av det journalistiske innholdet. Har din redaksjon tilstrekkelig bevissthet om dette?)

14 prosent mener egen redaksjon kunne vært langt mer bevisst på å vise åpenhet om bakenforliggende forhold som kan være relevant for publikums oppfatning av det journalistiske innholdet.

Utdrag fra kommentarene:

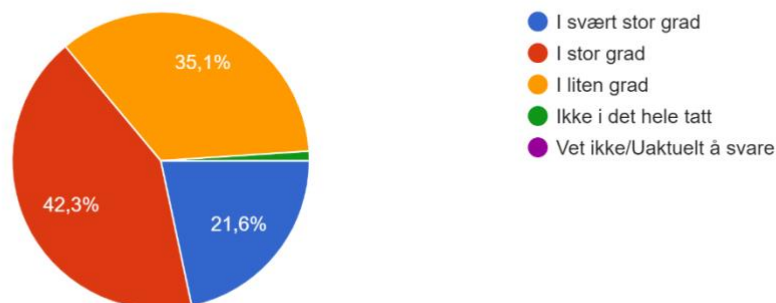
heller for ofte enn for sjelden

Vi informerer alltid leserne dersom det er avtaler rundt reiser, samarbeid mellom redaksjoner, vennskap eller andre forhold som kan være relevante å vite om, også for å styrke tillitsforholdet mellom redaksjonen og leseren.

Åpenhet om forhold som ikke er relevante, kan virke mot sin hensikt.

9. I hvor stor grad er rekruttering av nye medarbeidere en utfordring i ditt mediehus?

97 svar

64 prosent opplever store eller svært store utfordringer med rekruttering.

Utdrag fra kommentarene:

Spesielt utfordrende å få tak i sommervikarere i år. Har ikke hatt ledige faste stillinger på en stund.

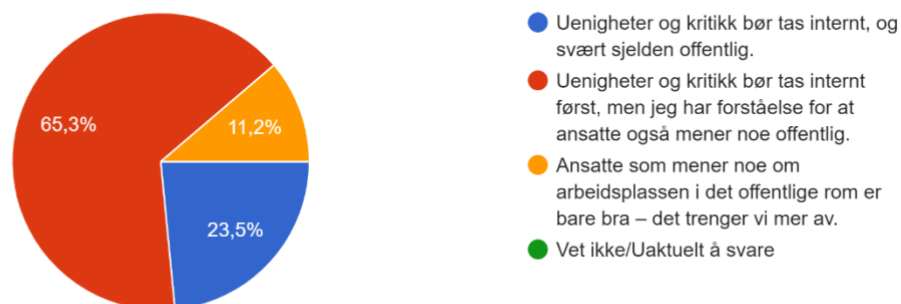
Svært få søkere til de siste ledige stillingene, også vanskelig å rekruttere gjennom å ta direkte kontakt selv. Mange virker fornøyde med å gå i vikariatet i hovedstaden i stedet.

Rett og slett vanskelig å finne kvalifisert arbeidskraft. De som studerer, eller nettopp har studert journalistikk i dag, har vanligvis lite arbeidserfaring utover et par ukers praksis.

Vanskelig å få tak i folk. før sto de i kø.

10. I saker som angår bedriften og arbeidsplassen (som økonomiske prioriteringer, retningsvalg og ansettelser), hvordan forventer du at de ansatte forholder seg utad?

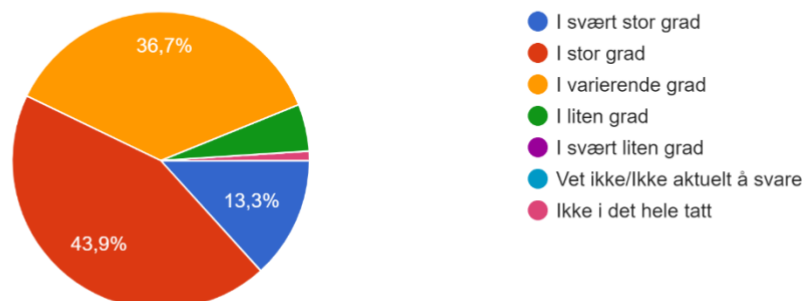
98 svar

23,5 prosent mener uenigheter og kritikk bør holdes internt, og bare i svært sjeldne tilfeller offentlig.

11. I hvilken grad mener du journalister og andre ansatte i norske medier har reell ytringsfrihet i saker som angår deres egen arbeidsplass?

98 svar

43 prosent mener journalister og andre ansatte på deres arbeidsplass har varierende eller liten grad av reell ytringsfrihet i saker som angår egen arbeidsplass. **(NB! Svaralternativet «i varierende grad» ble gitt til underordnede redaktører, men falt ut i undersøkelsen til de ansvarlige redaktørene. Dette har trolig påvirket den tilsynelatende forskjellen på oppfatningen til de to gruppene.)**

Utdrag fra kommentarene:

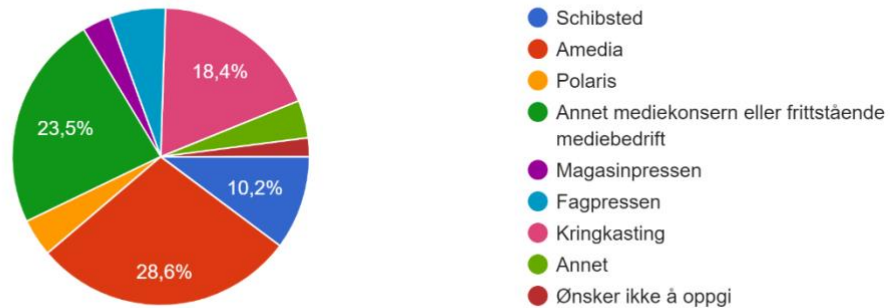
Så lenge tillitsvalgte eller andre ikke deler opplysninger de har fått i fortrolighet, er det greit. Vi vil jo gjerne at andre vi intervjuer svarer.

Ytringsfriheten er ikke begrenset, men hva de kan si er selvsagt begrenset av kollegiale eller interne forhold - som på alle arbeidsplasser. Man kan ikke uten videre ta en intern diskusjon eksternt uten å få kritikk.

Jeg mener av hensyn til interne prosesser/prosjekter og arbeidsmiljøet så skal ikke ansatte ytre seg om anliggende på egen arbeidsplass, da de sjelden har innsikt i hele bilde.

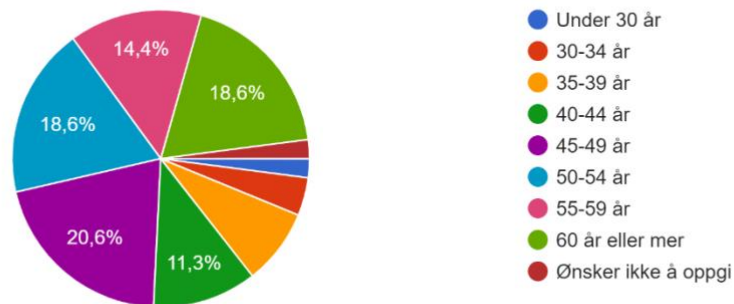
Din publikasjon hører til:

98 svar

Din alder:

97 svar

Kjønn:
96 svar

